

Andragoški center Republike Slovenije
Slovene Adult Education Centre

NOVIČKE

FEBRUAR 1997/2

▲ DOMA IN V SVETU ● Evalvacijnska delavnica z učitelji v programu UŽU-ja ● Živahna dejavnost študijskih krožkov ● Novi slovenski praktiki NLP ● Informativni seminarji o kurikularni prenovi ● Področna kurikularna komisija za izobraževanje odraslih ● Izobraževanje brezposelnih oseb in presežnih delavcev v novem pravilniku o izvajanjtu programov aktivne politike zaposlovanja ● Organiziranost izobraževanja zaposlenih v gospodarstvu ▲ PRIPRAVLJAMO ● Znova začetek izobraževanja iz nevrolingvističnega programiranja ● ● Stephen Haslam znova med nami ● Priprave na Dneve slovenskega izobraževanja '97 ▲ PONUJAJO VAM ● Evropsko partnerstvo - možnosti sodelovanja ▲ POSVETI, KONFERENCE ▲ NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so skupni informativni biltan za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo zboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

- Uporabniki in naročniki Novičk so lahko posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvenih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljnih organizacijah).
- Z vsebinsko zasnovo predvidevamo, da bomo v Novičkah objavljali tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:
  - opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
  - razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
  - sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
  - podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
  - sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
  - novosti v upravljanju in zakonodaji;
  - statistične podatke;
  - mnenja, stališča in predloge;
  - podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
  - podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
  - prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
  - novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.
- V Novičkah bomo objavljali kratke, jedrnate, objektivne in nepristranske informacije.
- Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za stike s tujino izdamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku.
- Uporabniki prejemajo Novičke brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.
- Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS. Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik - vodja Informacijskega središča, in Peter Monetti - urednik Novičk.
- Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, telefon: 061 444 978, faks: 061 445 881, elektronska pošta:

RFC-822: tajnistvo.saec@infosol.mss.edus.si
DECnet: RAZOR::LJACRS

DOMA IN V SVETU

Evalvacijnska delavnica z učitelji v programih UŽU-ja

Pripravili smo delavnico za učitelje UŽU-ja, ki so izpeljevali programe v letu 1996. Delavnica je potekala na Andragoškem centru od 10. do 17. ure. Boris Kožuh, ki vodi produkcijsko šolo v Jaršah, je vodil delavnico o svetovanju mlajšim odraslim. Predstavil je načine svetovanja mladim ob takšnih pojavih vedenja, ki svetovanje zahtevajo, kako v takšnih primerih posredovati in kako jih preprečevati.

Alenka Janko je predstavila izide evalvacije za lansko leto in novo metodologijo evalvacije z novimi obrazci za

- * uvodni intervju,
- * opazovanje poteka učnega sklopa in opomnika za pogovor z učiteljem,
- * končno poročilo po izpeljanem programu UŽU-ja,
- * anketo za udeležence ob koncu programa,
- * anketo za udeležence, ki se opravi dva meseca po koncu programa.

Mag. Jože Miklavc je podal informacijo o financiranju programov UŽU-ja. Ob koncu delavnice so učitelji predstavili učno in študijsko gradivo, ki ga uporabljajo pri izpeljavi programov UŽU-ja.

Delavnice se je udeležilo 13 učiteljic in učiteljev z ljudskih univerz Ormož, Celje, Kranj, Krško, Koper, Radlje ob Dravi, zasebnih izobraževalnih organizacij Diada, Ljubljana; Stik, Izola; Stik, Mežica; Alfabet, Štore ter iz knjižnice Jožeta Mazovca Ljubljana.

Predlagali so, da bi sami organizirali srečanja z udeleženci v programih UŽU-ja dva ali tri mesece po končanem programu in opravili anketiranje. Prav tako so želeli, da bi se poskrbelo za učinkovitejšo porabo denarja pri izpeljavi programov UŽU-ja in da bi bolj dosledno zahtevali uporabo ustreznega učnega gradiva in pripomočke. Sprejeli so predlog za oblikovanje seznama organizacij, ki kakovostno uresničujejo program UŽU-ja. Te organizacije bi imele prednost pri financiranju programov UŽU-ja.

Učitelji so predlagali, da pripravimo srečanje, na katerem bo Andreja Mernik Jelen predstavila svoje izkušnje pri uporabi modela za spremljanje napredovanja udeležencev v programih UŽU-ja. Po predlogu smo se odločili, da bomo pri novih izpeljavah programa UŽU-ja skušali uporabljati metodologijo za spremljanje napredovanja udeležencev vsaj pri treh udeležencih v programu UŽU-ja.

Alenka Janko, ACS

Živahna dejavnost študijskih krožkov

Čeprav se nismo oglasili od novembra lani, to še ne pomeni, da študijski krožki ne delujejo in da smo si privočili dolge zimske počitnice; nasprotno, z neskritim zadovoljstvom vam povemo, da v številnih slovenskih krajih poteka prav živahna študijska dejavnost, da preučujejo različne in zanimive teme. Novembra smo obiskali že prve štiri krožke; dva v Slovenski Bistrici in dva v Slovenj Gradcu. Več obiskov pa nismo mogli opraviti zaradi slabih vremenskih razmer. Ta trenutek deluje že 50 študijskih krožkov, dva pa sta že celo delovanje končala; to pomeni, da nas čakajo še številni obiski, zlasti zdaj, ko nam boljše vremenske razmere omogočajo varnejšo pot po Sloveniji. Čas, ko študijskih krožkov nismo mogli obiskovati, smo porabili za razčlenbo njihovega delovanja v preteklem letu, in to vam bomo kmalu predstavili. Hkrati smo pripravljali srečanje z vami na Andragoškem centru Slovenije. Natančen datum sestanka, ki bo tudi izobraževalne narave, vam bomo sporočili; že zdaj pa vas vlijudno vabimo, da se tega sestanka udeležite.

Vsi, ki ste nas poskušali dobiti po telefonu, ste imeli precej težav, ker so telefonske linije nenehno zasedene, zato vas prosimo, če nas kličete na drugo številko 061 14 14 479, interna 114 - Slavica Černoša, in interna 112 - Sonja Klemenčič, ter se tako ognete nepotrebnu čakanju po prejšnji številki. Več informacij o tem boste našli na hrbtni strani decembridske številke Novičk.

Naj vam prvi znanilci pomladci preženejo zimsko zaspanost in prinesejo veliko ustvarjalnega nemira.

Mag. Slavica Černoša, ACS

Novi slovenski praktiki NLP - poznavalci metod in tehnik nevrolingvističnega programiranja

Učitelji z znanjem NLP-ja poznajo poti urejanja informacij v možganih in povezave med jezikom in vedenjem pri ustvarjanju stikov v procesih učenja. Vedo, kako lahko s pozitivnim govorom pospešijo pozitivna dejanja - to pa je pomembno za spodbujanje najučinkovitejših možganskih funkcij. Poleg tega lahko učitelji z znanjem NLP-ja natančno ugotovijo posameznikov najboljši slog učenja in ga čim bolje izrabijo.

To je nekaj misli in ugotovitev, ki jih je o NLP-ju zapisala Bobbie De Porter, strokovnjakinja za pospešeno učenje, avtorica knjige *Kvantno učenje in ustanoviteljica superkampa*. V njenih programih si študentje po vsem svetu ob pridobivanju akademskih spremnosti razvijajo tudi življenske in fizične spremnosti.

Takih učiteljev, z znanjem NLP-ja imamo nekaj že tudi v Sloveniji. V programu, ki ga izpeljuje Andragoški center Slovenije v sodelovanju z GANLP - nemškim združenjem za NLP, si udeleženci v 18-dnevni programu usposabljanja pridobijo še veliko drugega znanja. O sebi odkrivajo marsikaj, kar je pomembno za osebni in strokovni razvoj. "Slabosti" in neodkrite ter nerazvite zmožnosti se naučijo spremenjati v prednosti in nove možnosti. To zahteva od vsakega udeleženca pošteno, odkrito in trdo ukvarjanje s samim seboj ter je prvi pogoj za razumevanje načinov komuniciranja. Lahko bi rekli, da je to ključ za pridobivanje samozavesti, spoštovanja samega sebe in krepitve motivacije za učenje. Samo slutimo lahko, kako pomembne so pri tem besede, naučijo se odkrivati moč jezika in prepoznavati stanja, ki jih v ljudeh sprožajo besede.

Kako vplivati na oblikovanje svojih vedenjskih vzorcev, da bi bili bolj prožni in prilagodljivi? Znam prisluhniti intuiciji? Kako učinkovito spremnjam prepričanja, ki omejujejo, si ogledam vrednote, ki me vodijo pri načrtovanju ciljev in sprejemanju vsakdanjih odločitev? Seveda ni dovolj le poznavanje in razumevanje teh vidikov učenja, zato je največja vrednost izobraževalnega programa v tem, kako je izpeljan. To poteka z nenehnim utrjevanjem, uporabo s preverjanjem spoznanj pri sebi in v skupini. Program je trening - vadba učinkovitih in preskušenih učnih tehnik osebnostnega spremnjanja.

Lani, tik pred iztekom leta, si je tovrstno znanje pridobila že druga skupina strokovnjakov. Upravičeno jim lahko rečemo andragoški delavci, saj je prav vsak od njih tako ali drugače povezan z razvojem in pospeševanjem učenja, sodobnega poučevanja ali vodenjem odraslih ljudi. Na Bledu smo jim ob uspešno končanem usposabljanju pripravili prijetno slovesnost ter jim podelili mednarodne certifikate. Izročila jim jih je svetovalka vlade pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve gospa Betka Skuber. Njihova mnenja ob slovesu bi lahko strnili takole: Zavedamo se svojih moči, bolj zrelo in z več strpnosti za različnost ustvarjamо odnose z ljudmi. V življenje - to veliko učno delavnico stopamo z novimi izkušnjami, vedenju o načinih razumevanja in vplivanja na svet, ki nas obdaja...

Kdo si ne želi imeti takega učitelja, sodelavca, partnerja...?

Vsem, ki bi se nam radi pridružili pri učenju za boljše učenje, sporočamo, da je omenjeni seminar razpisani v teh Novičkah, kjer so objavljene vse pomembnejše informacije o vpisu v program.

Maša Stavanja, ACS

Informativni seminarji o kurikularni prenovi v Sloveniji

Decembra in januarja je Področna kurikularna komisija za izobraževanje odraslih v sodelovanju z Andragoškim centrom Slovenije organizirala tri informativne seminarje o kurikularni prenovi v izobraževanju. Namen teh seminarjev je bil predvsem seznaniti različne ciljne skupine, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih, s potekom kurikularne

prenove. Seminarjev so se udeležili predstavniki ljudskih univerz, srednjih šol ter zasebnih izobraževalnih organizacij in izobraževalnih centrov.

S cili in potekom kurikularne prenove je udeležence seznanil predsednik Nacionalnega kurikularnega sveta dr. Ivan Svetlik. Opozoril jih je tudi na nekatere dileme, ki se pojavljajo v javnosti in zadevajo predvsem vodenje in cilje kurikularne prenove ter njeno strokovnost in demokratičnost.

Dr. Zdenko Medveš in dr. Janko Muršak sta udeležencem predstavila delo Področne kurikularne komisije za poklicno in strokovno izobraževanje. Poudarila sta predvsem novi dualni sistem poklicnega izobraževanja, ki zahteva, da sodelujejo na tem področju poleg države tudi drugi socialni partnerji. Kakovostno poklicno izobraževanje je namreč mogoče samo z zavzetim in odgovornim sodelovanjem socialnih partnerjev. Odprta ostajajo vprašanja v zvezi s certifikatnim sistemom, ki v kurikularni prenovi ni upoštevan.

Dr. Darja Piciga in Metka Svetina sta udeležence seznanili z delom Področne kurikularne komisije za gimnazije. Ob tem so udeležence seminarja najbolj zanimala vprašanja o maturitetnih in poklicnih tečajih ter pomenu in namenu vpeljevanja strokovnih gimnazij.

Delo Področne kurikularne komisije za osnovne šole je predstavila Lidija Magolič, na nedodelanost in odprta vprašanja pri prenovi osnovnošolskih programov za odrasle pa je opozorila mag. Marija Velikonja.

Dr. Vida Mohorčič Špolar in Sonja Klemenčič sta udeležence seznanili z delom Področne kurikularne komisije za izobraževanje odraslih. Med cili kurikularne prenove v izobraževanju odraslih sta postavili v ospredje vseživljenjskost učenja, na katerem mora temeljiti celoten izobraževalni sistem, predvsem pa izobraževanje odraslih.

Na seminarjih so bili, ob temah kurikularne prenove, predstavljeni še nakateri projekti ACS-ja in drugi.

Koncepcije in strategije izobraževanja odraslih je predstavil dr. Zoran Jelenc, z delom v zvezi z Nacionalnim programom izobraževanja odraslih pa je udeležence seznanila Olga Drofenik.

Sodelajočim je bil predstavljen nov program pedagoško-andragoškega izobraževanja, ki je nastal na Andragoškem centru Slovenije. Na vprašanja v zvezi z njim je odgovarjala Maša Stavanja.

Udeleženci so dobili tudi informacijo o pripravi na konferenco v Hamburgu (Olga Drofenik) in bili seznanjeni z ustanovitvijo Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih (Sonja Klemenčič).

Vsem udeležencem seminarjev je bil razdeljen vprašalnik o kurikularni prenovi. Vprašalnike je izpolnilo 38,9% navzočih predstavnikov ljudskih univerz, 36,3% predstavnikov zasebnih organizacij in izobraževalnih centrov ter le 7,9% predstavnikov srednjih šol.

Odgovori tistih, ki so vprašalnike izpolnili (odziv nanje ni bil največji), so prinesli nekaj koristnih informacij, ki bodo lahko članom kurikularnih komisij pomagali pri nadaljnjem delu.

Na vprašanje "Kakšno je vaše stališče o kurikularni prenovi nasploh, še posebej pa na področju izobraževanja odraslih?" so udeleženci kar enotno odgovarjali:

Ker smo dandanes priče hitrim družbenim spremembam, ki se jim mora prilagajati tudi izobraževanje, je kurikularna prenova nujna. Čedalje bolj namreč prihaja v ospredje posameznik s svojimi individualnimi potrebami in zmožnostmi. Tako stanje narekuje tudi temeljito prenovo področja izobraževanja odraslih.

Vprašani so kot razloge za prenovo navajali predvsem nujnost oblikovanja izobraževalnih programov, ki bodo namenjeni odraslim, in razmejitev le-teh od izobraževalnih programov, namenjenih mladini. Področje izobraževanja odraslih mora postati avtonomno in sistemsko urejeno. Prenova je nujna tudi zaradi odprave faktografskega učenja, prenatrpanosti programov in vztrajanja pri preživelih izobraževalnih metodah. Kataloge znanja je treba približati dejanskim potrebam in življenjskim izkušnjam odraslih. Več pozornosti moramo nameniti izvajalcem izobraževanja in jih ustrezno pedagoško-andragoško usposobiti. Pozornost so namenili predvsem andragoški usposobljenosti, ki je bila v preteklosti vse prevečkrat zanemarjena.

Med pomanjkljivostmi kurikularne prenove so navajali bojazen, da poteka le-ta prehitro in je zato manj kakovostna. Opozorili so tudi, da ima premaš strokovnjakov in drugih zastopnikov javnosti možnost sodelovati pri kurikularni prenovi.

Na vprašanje "Ali se vam zdi, da ste dovolj informirani?" je pritrdilno odgovorilo 66,6% udeležencev, ki prihajajo iz ljudskih univerz, 75% udeležencev srednjih šol in 62,5% udeležencev iz vrst zasebnih izobraževalnih organizacij in izobraževalnih centrov.

Kot vir informacij so največkrat navedli medije in Andragoški center Slovenije, v manjšem obsegu pa so jim vir informacij seminarji, posvetovanja, strokovne revije ter razne institucije, ki imajo na voljo te podatke (Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad za šolstvo, Zavod za šolstvo...).

Udeleženci so odgovarjali tudi na vprašanje "Ali bi želi sodelovati kot občasni svetovalci in pri prenavljanju katere vrste programov bi sodelovali?"

Večina tistih, ki so odgovarjali, je pokazala zanimanje za tovrstno sodelovanje, navedli pa so tudi programe, v katerih bi želeli sodelovati.

Splošni vtis po izpeljavi informativnih seminarjev je, da so bili seminarji koristni za udeležence, ki so tako dobili informacije o poteku kurikularne prenove, in tudi za tiste, ki bodo sodelovali pri prenavljanju programov, saj so lahko neposredno zvedeli, s katerimi problemi se ukvarjajo izvajalci izobraževanja ter kakšne so njihove pobude in želje.

Tanja Možina, ACS

Področna kurikularna komisija za izobraževanje odraslih

Potem ko smo v lanski prvi številki Novičk poročali o kurikularni prenovi, imenovanju Nacionalnega kurikularnega sveta, nalogah in njegovih prvih dejavnostih, nas je v aprilski številki (takrat še magistra) Vida A. Mohorčič Špolar podrobnejše seznanila s Področno kurikularno komisijo za izobraževanje odraslih - z njeno sestavo, okvirnim načrtom dela, s področji delovanja in konkretnimi nalogami po posameznih fazah. Zdaj, ko sestavljamo poročilo o delu v lanskem in program Področne komisije za delo v letošnjem letu, je najbrž prav, da bralce Novičk spet spomnimo, da komisija obstaja in deluje - morda navzen, medijsko manj opazno, a zagotovo nič manj odgovorno in ustvarjalno kakor druge komisije.

Na dvanajstih sejah se je komisija sestala v času od svoje ustanovitve do danes in na njih obravnavala vrsto vprašanj, problemov ter seveda opravila številne naloge, povezane s svojimi sklepi ali s tistimi, ki jih je dobila od Nacionalnega kurikularnega sveta. Razrešiti je bilo treba več dilem - od tega, kaj je predmet dela te komisije, kako se povezovati z drugimi, kako sploh uveljaviti specifiko izobraževanja odraslih na področjih, ki so predmet tudi drugih področnih komisij. V le-teh navsezadnje sodelujejo tudi člani naše komisije.

Naš namen je, da vas v prihodnje sproti obveščamo o sejah oziroma delu Področne kurikularne komisije in tudi njenih programskih komisij za različne oblike izobraževanja odraslih. Tokrat povejmo, da je na svoji dvanajsti seji Področna kurikularna komisija za izobraževanje odraslih med drugim dokaj kritično obravnavala raziskovalne projekte, ki jih je izbral in potrdilo Ministrstvo za šolstvo in šport. Najbolj aktualna, pa ne edina naša naloga, poleg začrtanja celoletnega programa, pa je v tem trenutku usposabljanje članov programskih komisij, ki bo tedaj, ko boste tole prebirali, najbrž že za nami. Tudi obravnavava programa za tovrstno usposabljanje je bila predmet dvanajste in še trinajste, korespondenčne seje naše področne komisije.

Ob čedalje večjem obsegu dela komisije, številnih obveznostih na delovnih mestih posameznih članov in, k sreči, ne zaradi resnih strokovnih neskladij, je naša komisija doživela tudi nekaj kadrovskih sprememb. Od nedavnega ji tako predseduje dr. Vida A. Mohorčič Špolar, sam pa sem njen strokovni tajnik. To zadnje omenjam zato, ker pričakujem, da se s tistimi, ki vam je mar prenova programov v izobraževanju odraslih, slišimo, se o problemih in vaših pogledih pogovorimo, kaj zapišemo in tudi objavimo. Zato končujem tako, kakor je svoj članek v aprilu s povabilom končala dr. Mohorčič Špolarjeva: "Naslov poznate. Vaših prispevkov, predlogov in misli bomo veseli." Dvakratno vabilo pa tudi ne more škoditi. Da bi se le odzvali.

Mag. Janko Berlogar, ACS

Izobraževanje brezposelnih oseb in presežnih delavcev v novem pravilniku o izvajanju programov aktivne politike zaposlovanja

S prvim januarjem 1997 je na področju delovanja zavodov za zaposlovanje začel veljati nov Pravilnik o izvajanju programov aktivne politike zaposlovanja (Republiški zavod za zaposlovanje, 1996). Ker so v tem pravilniku programi izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja brezposelnih oseb razvrščeni nekoliko drugače kakor so bili doslej, se nam zdi prav, da le-to na kratko predstavimo in s tem seznamimo vse izobraževalce, ki vključujejo v svoje programe izobraževanja tudi brezposelne.

V uvodu je zapisano, da se z novim pravilnikom sistematično ureja izvajanje vseh že uveljavljenih programov, omogoča pa tudi razvoj novih programov v skladu s potrebami na trgu delovne sile. Strokovne podlage pravilnika so: (Pravilnik, 1996: 4)

- * v letu 1996 sprejeta Doktrina dela zavodov na področju dela z iskalci zaposlitve in brezposelnimi osebami,
- * pozitivne izkušnje služb za zaposlovanje v tujini in
- * priporočila Sveta Evrope.

Pravilnik je razdeljen na šest poglavij, v katerih so opredeljene temeljne določbe, programi aktivne politike zaposlovanja, raziskave in razvoj eksperimentalnih programov ter postopki za uveljavljanje in nadzor programov aktivne politike zaposlovanja.

Osnovno izhodišče vključevanja brezposelnih oseb in presežnih delavcev v programe zavodov za zaposlovanje je izdelan zaposlitveni načrt ali program kadrovske prenove podjetja (ali drugih organizacij), če gre za presežne delavce. Zaposlitveni načrt pripravita skupaj svetovalec zaposlitve in brezposelna oseba. Zaposlitveni načrt je podlaga za sklep o napotiti v določen program aktivne politike zaposlovanja, v katerem so opredeljene pravice, ki jih brezposelna oseba pridobi z vključitvijo v posamezen program, sestavni del sklepa pa je tudi izjava brezposelne osebe o poznavanju in sprejemanju obveznosti, ki izhajajo iz vključitve v posamezen program.

V nadaljevanju se bom osredotočila na predstavitev možnosti za izobraževanje brezposelnih oseb in presežnih delavcev v okviru programov aktivne politike zaposlovanja. V pravilniku so opredeljene teče vrste programov aktivne politike zaposlovanja (Pravilnik, 1996: 11):

- * programi pomoči pri načrtovanju poklicne poti in iskanju zaposlitve,
- * programi pomoči delodajalcem,
- * programi preprečevanja brezposelnosti in
- * programi izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja brezposelnih oseb.

Opozoriti moram, da izobraževanje brezposelnih ali presežnih delavcev ne poteka le v okviru zadnjega sklopa programov aktivne politike zaposlovanja (programi izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja brezposelnih oseb), temveč je izo-

braževanje sestavni del tudi drugih programov, razen programov pomoči delodajalcem. Zato naj na kratko predstavim, kaj vsebujejo posamezni programi:

Programi pomoči pri načrtovanju poklicne poti in iskanju zaposlitve zajemajo:

- * različne oblike informiranja in motiviranja,
- * delavnice za iskanje zaposlitve,
- * delavnice za odkrivanje poklicnega cilja in
- * klube za iskanje zaposlitve.

Programi preprečevanja brezposelnosti zajemajo:

- * programe za presežne delavce v odpovednem roku; v tem sklopu je več programov, vsak po svoje pa zajema tudi izobraževanje bodisi za načrtovanje poklicne poti in iskanje zaposlitve bodisi prekvalifikacije ali dokvalifikacije ter druge programe izobraževanja in usposabljanja bodisi za pospeševanje samozaposlovanja (pridobijo osnovne informacije in znanje za ustanovitev lastnega podjetja ali statusa samostojnega podjetnika),
- * programe prekvalifikacij ali dokvalifikacij delavcev, katerih delo bo v skladu s programom kadrovske prenove postalo nepotrebno in
- * programe za ohranjanje zaposlitev invalidov; tudi ti programi zajemajo več vrst programov, en sklop so tudi programi usposabljanja in izobraževanja invalidov.

Programi izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja brezposelnih oseb zajemajo:

- * programe usposabljanja in izobraževanja; ta sklop programov zajema programe psihosocialne rehabilitacije, programe izobraževanja - za pridobitev strokovne izobrazbe, za funkcionalno izpopolnjevanje in usposabljanje za I. in II. stopnjo zahtevnosti dela ter programe usposabljanja brez delovnega razmerja,
- * programe pospeševanja zaposlovanja, ki zajemajo program usposabljanja z delovnim razmerjem, programe pospeševanja zaposlovanja invalidov in teže zaposljivih oseb, program povračila prispevkov delodajalcem ter izplačilo denarnega nadomestila v enkratnem znesku za zagotovitev zaposlitve,
- * programe pospeševanja samozaposlovanja, ki zajemajo usposabljanje za samozaposlitev, denarno pomoč pri samozaposlitvi ter pomoč pri ustanovitvi in razvoju različnih oblik kooperativ,
- * programe javnih del; v ciljih javnih del je podarjena tudi izobraževalna sestavina, saj na prvem mestu piše, da je cilj javnih del ohranjanje in razvijanje delovnih navad, znanja in spremnosti za vnovično zaposlitev brezposelnih oseb. Tokrat drugih ciljev ne bom navajala; omenim naj še, da je program javnih del več vrst, to pa omogača različnim ciljnim skupinam, zlasti teže zaposljivim, da se vanje vpisujejo.

Ob koncu naj še zapišem, da je uresničevanje posameznih programov opredeljeno s sprejetim letnim programom aktivne politike zaposlovanja, v katerem so navedene prednostne ciljne skupine, določen pa je tudi obseg mogočih vključitev v posamezne programe. Pri tem se upoštevajo zahteve (potrebe) na trgu delovne sile in finančni viri, ki so vsako leto zagotovljeni za izpeljavo programov.

Mag. Tanja Vilič Klenovšek, ACS

Organiziranost izobraževanja zaposlenih v gospodarstvu

V majskih Novičkah smo objavili nekaj izidov raziskave "Organiziranost izobraževanja za potrebe podjetij in zaposlenih v gospodarstvu". Predstavili smo ugotovitve o potrebah po izpopolnjevanju in usposabljanju zaposlenih v gospodarstvu, o zadovoljevanju potreb po izobraževanju na različnih ravneh, o kakovosti izobraževanja v nekaterih institucijah ter razčlenili dejavnike, za katere so vprašani menili, da vplivajo dobro ali slabo na kakovost izobraževanja zaposlenih.

Tokrat bomo namenili več pozornosti načinu organiziranosti izobraževanja in usposabljanja v gospodarstvu. Temeljno vprašanje, na katero smo skušali dobiti odgovore, se je nanašalo na mnenje organizatorjev izobraževalnih dejavnosti o najustreznejših možnostih za organiziranje izobraževanja zaposlenih. Anketiranci so izbirali med štirimi možnostmi, in sicer: izobraževalna služba ali center v podjetju, skupno izobraževalno središče v panogi, medpanožno izobraževalno središče (služba) in regionalno izobraževalno središče za različne vrste izobraževanja.

Največji odstotek vprašanih (40,2%) je menil, da bi ustanavljanje skupnega izobraževalnega središča (službe) v podjetju najbolj ustrezalo organiziranju izobraževanja zaposlenih. Temu sledi skupina tistih, ki je menila, da bi bila izobraževalna služba ali središče v panogi najustreznejša oblika organiziranosti zadovoljevanja izobraževalnih potreb. Od vprašanih jih je 27,5% odgovorilo, da bi bilo regionalno izobraževalno središče za različne vrste izobraževanja optimalna možnost organiziranosti zadovoljevanja potreb po izobraževanju zaposlenih, in le 6,9% je medpanožno izobraževalno središče (službo) ocenilo kot najustreznejšo možnost za organiziranje izobraževanja zaposlenih. Pri obdelavi podatkov smo ugotovili neko povezanost med načinom organiziranosti izobraževanja v podjetjih in velikostjo le-teh. Velikim podjetjem je veliko do tega, da bi ustanovila izobraževalno službo ali izobraževalno središče v podjetju, za ustanavljanje te službe (centra) pa se zanimajo tudi, z nekaj nižjim deležem, srednje velika in mala podjetja. Za ustanavljanje skupnega izobraževalnega središča (centra) v panogi se najbolj zavzemajo velika in mala podjetja, nekaj manj pa srednje velika. Za organiziranje medpanožnega izobraževalnega središča so pokazala zanimanje srednje velika podjetja, ne pa tudi velika in mala, za ustanavljanje regionalnega izobraževalnega središča pa se najbolj zavzemajo mala, z nekaj nižjim odstotkom srednje velika in najmanj velika podjetja.

Glede organiziranosti izobraževanja v različnih časovnih obdobjih so vprašani odgovorili takole:

Preglednica: Organiziranost izobraževanja v različnih časovnih obdobjih

	zdaj	v preteklosti	v prihodnosti
a) izobraževalni center v podjetju	10 (9,8%)	18 (17,6%)	18 (17,6%)
b) posebna služba (sektor, oddelek, referat) za izobraževanje	23 (22,5%)	38 (37,3%)	36 (35,3%)
c) Izobraževanje je dodatna naloga drugih služb	58 (56,9%)	34 (33,3%)	40 (39,2%)
č) druge možnosti	4 (3,9%)	2 (2%)	5 (4,9%)
d) izobraževalna dejavnost ni organizirana	7 (6,9%)	7 (6,9%)	4 (3,9%)

Iz podanih odgovorov vidimo, da je imela v preteklosti večina podjetij za izpeljavo in organiziranje izobraževalne dejavnosti posebno službo (sektor, oddelek, referat), namenjeno izobraževanju, danes pa je izobraževalna dejavnost po večini dodatna naloga drugih služb. Vprašanje je, ali se je s tem zmanjšala tudi pozornost, namenjena izobraževanju v različnih podjetjih ali pa je združevanje te dejavnosti v skupno službo z drugimi dejavnostmi v podjetju posledica procesov prestrukturiranja, ki so nastali v mnogih podjetjih zaradi sprememb v gospodarstvu in ne pomenijo, da namenjajo izobraževanju manj pozornosti. Zanimivo je, da je tudi glede prihodnosti največji del vprašanih menil, da je optimalna rešitev organiziranja izobraževanja v sklopu službe, ki organizira tudi druge dejavnosti, in ne oblikovanje posebne izobraževalne službe. Obstoječ izobraževalnega središča je bil pogostejša oblika organiziranja izobraževanja v preteklosti kakor danes in bo prav tako aktualna v prihodnje. Podatki kažejo, da je to vendarle oblika, ki je bila dobrodošla kot način organiziranja te dejavnosti v večjih organizacijah, manj pa v srednje velikih in malih podjetjih.

Za organiziranje izobraževanja v podjetjih je najodgovornejši vodja kadrovske službe, v mnogih podjetjih je odgovornost pripisana vodji splošnega sektorja, temu pa sledijo podjetja, kjer je za izobraževanje najodgovomejši vodja celotnega podjetja. Nekaj redkeje se kot odgovorna oseba pojavlja vodja kadrovsko-izobraževalne službe, strokovnjak, ki ne sodi med vodstveno osebje in ni vodja izobraževalne službe ali centra. Le v enem podjetju ni bilo odgovorne osebe za izobraževanje.

Iz primerjave med vprašanji o načinu organiziranja izobraževalne dejavnosti in nosilcem odgovornosti lahko sklepamo, da je odgovornost precej odvisna od organiziranosti izobraževalne dejavnosti v podjetju, tako da imajo podjetja z izobraževalnim centrom za odgovorno osebo pri organiziranju izobraževanja vodjo izobraževalnega centra; tam, kjer organizira izobraževanje kadrovska služba, pa je odgovoren za izobraževalno dejavnost vodja kadrovske službe ipd. Odgovornost pa je odvisna tudi od velikosti podjetja. V večjih podjetjih so za izobraževanje najpogosteje odgovorne osebe: vodja izobraževalne službe (centra), vodja kadrovsko-izobraževalne službe ali strokovnjaki, ki ne sodijo med vodstveno osebje. V srednje velikih podjetjih je za izobraževanje v podjetju najpogosteje odgovoren vodja splošnega sektorja, vodja kadrovske službe ali

vodja druge službe. V malih podjetjih je vodja podjetja, vodja splošnega sektorja ali vodja kadrovske službe odgovoren za organiziranje izobraževalne dejavnosti v podjetju.

V raziskavi nas je zanimalo tudi, kakšne oblike izobraževanja izpeljujejo zaposleni v podjetju. Vprašani so lahko izbirali med temi oblikami izobraževanja: šolski pouk, tečaj, seminar, strokovno posvetovanje, predavanje, izobraževalni sestanek, učni krožek, predstavitev / ogled, praktično usposabljanje / urjenje / instruktaža, konzultacija / svetovanje / mentorstvo, vodenno samoizobraževanje ter izobraževanje na daljavo.

Porazdelitev odgovorov opozarja, da se zaposleni v gospodarskih organizacijah udeležujejo heterogenih oblik izobraževanja; pri tem prevladuja tečaj in seminar, sledita praktično usposabljanje in vadba, pogosto pa poteka izobraževanje tudi kot predavanja. Naslednje oblike izobraževanja so: svetovanje, mentorstvo, predstavitev, ogled, strokovno posvetovanje, izobraževalni sestanek, učni krožek in vodenno samoizobraževanje. Najmanj pogoste oblike izobraževanja v podjetjih sta šolski pouk in izobraževanje na daljavo.

Vse oblike izobraževanja potekajo v podjetjih vseh velikosti, razen šolskega pouka in izobraževanja na daljavo, ki se pri obravnavanih malih podjetjih ne izpeljujeta kot oblika učenja. Sicer pa so šolski pouk, izobraževanje na daljavo in učni krožek kot oblika učenja v vseh obravnavanih organizacijah redki. Oblike dela, ki so v velikih organizacijah najpogosteje in potekajo le redko ali nikoli v manjših organizacijah, so: tečaj, strokovno posvetovanje, predavanje, šolski pouk ter konzultacija, svetovanje in mentorstvo. Oblike učenja, ki se pogosto izpeljujejo v malih podjetjih in redkeje v velikih, so: izobraževalni sestanek, predstavitev in ogled, praktično usposabljanje, vadba in vodenno samoizobraževanje. Iz take porazdelitve odgovorov o izobraževalnih oblikah razberemo, da mala podjetja bolj kakor velika omogočajo izpeljavo manj strukturiranih in formaliziranih oblik izobraževanja. Lahko rečemo, da gospodarske organizacije pri organiziraju izobraževanja in usposabljanja niso dovolj storile za to, da bi se uveljavile manj struktuirane in formalizirane oblike, značilne za sodobne andragoške usmeritve in strategije vseživljenjskega učenja.

Jasmina Mirčeva, ACS

PRIPRAVLJAMO

Znova začetek izobraževanja iz nevrolingvističnega programiranja (NLP)

Zelo veseli smo, da zanimanje za izobraževanje iz nevrolingvističnega programiranja narašča iz dneva v dan. Odločili smo se, da tudi letos omogočimo izobraževanje po tem programu, ki temelji na izkušenjskem učenju komunikacijskih in svetovalnih spretnosti ter metod uspešnega učenja. Na ACS skupaj z nemškimi voditeljicami, med katerimi naj posebej omenimo dr. Mono Vogl, že dve leti uspešno organiziramo in vodimo izobraževalni program razvoj posameznika in njegovih zmožnosti za učinkovito komunikacijo v procesih svetovanja in učenja. Poleg znanja in uporabnih spretnosti omogoča program tudi pridobitev mednarodnega certifikata praktik NLP-ja. V sodelovanju z GANLP (German Association of NLP) si je ta certifikat doslej pridobilo že 50 udeležencev.

NLP je model učinkovitega komuniciranja s seboj in z drugimi. Temelji na spoznanjih o povezanih in sovplovjanju zaznavanja in telesnih stanj (=nevro), jezika, s katerim opisujemo zunanji svet in notranje doživljjanje (=lingvistično), in vzorcev mišlenja (=programiranje).

Model je nastal ob opazovanju komunikacijskih prijemov uspešnih ljudi, najprej predvsem znanih psihoterapevtov, kasneje pa uspešnih ljudi z najrazličnejšimi področji. To je opis posameznikovega mišlenja in delovanja v njegovih najuspešnejših trenutkih in s tem za "izvleček" tega, kar ljudje takrat počnemo - večinoma nezavedno, intuitivno. Brez dobrega sporazumevanja ni uspešnega učenja, zato ponuja NLP hkrati izredno učinkovit model za sprejemanje in podajanje informacij.

NLP temelji na domnevi, da se ljudje lahko spreminjaamo, če to zares hočemo in če vemo, kako. Omogoča nam zavestno spremicanje svojih omejujočih vzorcev mišlenja in sporazumevanja, in nam tako pokaže poti do sebe in drugih, ki nam pomagajo, da laže postanemo človek, kakršen želimo biti.

Če ste učiteljica ali učitelj, predavatelj ali predavateljica, vodite izobraževanje ali ga organizirate, delate v šolski svetovalni službi ali ste svetovalec v podjetju, zavodu za zaposlovanje in drugih ustanovah, če ste zaposleni v zdravstvu ali sociali in želite bolje obvladovati sebe in svoje odnose z drugimi ljudmi, jih motivirati in jim svetovati, potem Vas vabimo, da se pridružite že 200 zadovoljnim udeležencem izobraževanja za pridobitev certifikata praktik NLP-ja, in se udeležite uvodnega seminarja.

UVOD V NEVROLINGVISTIČNO PROGRAMIRANJE

od 21. do 23. aprila 1997

vsak dan od 9.00 do 16.30

v prostorih Andragoškega centra Slovenije

Ljubljana, Šmartinska 134 a

Na tridnevnu seminarju se boste seznanili s temeljno sestavo in cilji nevrolingvičnega programiranja in izobraževanja na tem novem področju. Poleg tega si boste pridobili že nekaj temeljnih spretnosti, ki so potrebne za dobro komunikacijo ter vodenje samega sebe in drugih.

Uvodni seminar je del daljšega 18-dnevnega usposabljanja za pridobitev certifikata praktik NLP-ja, za katerega se boste odločili na temelju pričakovanj in te prve izkušnje. Več o celotnem usposabljanju boste našli v prilogi Novičk.

Seminar bo vodila ga. Nada Mulej, ki ima mednarodni certifikat praktik mojster NLP-ja in veliko izkušenj pri vodenju seminarjev in delavnic.

Kotizacija za uvodni seminar je **26.000** tolarjev. Plačate jo po prejemu računa. Udeleženci prejmejo bogato in izvirno učno gradivo ter seveda kavo in sokove.

Prosimo Vas, da nam najkasneje do 24. marca 1997 pošljete izpolnjeno prijavnico, ki jo najdete v prilogi, na naslov Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134 a, 1000 Ljubljana ali po faksu 061 445 881.

Za dodatne informacije lahko pokličete po tel. 061 446 165, int. 102.

Darko Mali, ACS

Stephen Haslam znova med nami

- Želite razviti svoj način sporočanja?
- Želite uspešno obvladovati strah pred nastopom in med njim ter ga preobraziti v navdušenje?
- Želite, da bi postal Vaše izražanje sproščeno in bi Vam bilo v veselje?
- Se želite ogniti neprijetnim pastem, ki jim podleže večina govornikov?
- Bi se radi naučili obvladovati prostor?
- Se želite usposobiti tudi za obvladovanje uporne skupine?
- Bi radi znali uporabljati uspešne prijeme pri ravnjanju s težavnimi udeleženci?

Če ste se prepoznali v navedenih pobudah in vprašanjih, potem gotovo ne boste zamudili dvodnevne delavnice, ki jo bo vodil

Stephen Haslam

Umetnost in spremnost poučevanja

13. in 14. marca 1997

Delavnica bo potekala oba dneva med 9.00 in 16.30 v seminarski sobi Andragoškega centra Slovenije, Ljubljana, Šmartinska 134a.

Stephen Haslam je mednarodni predavatelj, ki vodi delavnice na različnih krajih sveta. Diplomiral je iz menedžmenta na Univerzi New York v Binghamtonu. Vodil je mednarodno organizacijo učiteljev in govornikov, The Supportive Lifestyle Network. Zdaj je direktor družbe Resource Associates (Houston).

Mnogi ga že dobro poznate, saj v Sloveniji že več let vodi seminarje in delavnice za menedžerje in učitelje. Je dinamičen govornik, ki ima svojevrsten način sporočanja in posebila vse, kar mora imeti dober govornik in predavatelj. Težko in zapleteno snov zna predstaviti nazorno. Vsako informacijo podkrepi z govorico telesa in doda veliko humorja, odprtosti in sproščenosti.

Tokrat prihaja na Andragoški center zato, da bi nam pomagal prav pri tem, kar sam najbolje pooseblja: pri oblikovanju primernega in svojevrstnega sporočanja, podanega z osebno močjo in zaupanjem vase.

Dvodnevna delavnica, v kateri se boste naučili kakovostnega poučevanja, je zasnovana tako, da boste dojeli načine učinkovitega prenašanja bogastva - znanja, ki ga imate na svojem strokovnem področju.

Spoznali boste, kako se je mogoče usposobiti za vplive na druge in kako se to počne prijetno.

Spopadli se boste z zavorami, ki Vam otežujejo nastopanje v javnosti in Vas ovirajo pri delu s skupino.

Posebno pozornost namenjamo ustvarjanju takšnega učnega okolja, ki spodbuja učenje, ustrezeni telesni govorici, kakršna je stik z očmi, ustrezeno gibanje telesa, uporaba tona glasu, igralskega načina izražanja, spodbujanja raznolikosti in premagovanja strahu pred nastopanjem.

Če želimo doseči, da usposobljenost preraste v umetnost poučevanja, se moramo naučiti nekaj več. Govorniki, ki se povsem predajo svojemu delu, doživljajo uporno skupino kot izliv, in ga obrnejo v prid učnemu postopku. V delavnici se bomo naučili, kako ravnamo s težavnimi udeleženci.

Na koncu bo imel udeleženec kratek nastop, o tem bo prejel vnitveno sporočilo, katerega del sta podrobna razčlenitev stila nastopanja in moči vplivanja na druge.

Kotizacija za dvodnevno delavnico je tokrat samo 26.000 tolarjev. Udeleženci prejmejo bogato in izvirno učno gradivo ter seveda kavo in sokove. Delavnica bo potekala v angleškem jeziku in bo konsekutivno prevajana.

Za delavnico je zelo veliko zanimanja. Če bo dovolj prijavljenih, jo bomo izpeljali še enkrat in to teden dni pozneje, torej 20. in 21. marca 1997. Pri oblikovanju skupin bomo upoštevali vrstni red prijav. Izpolnjeno prijavnico pošljite najkasneje do 6. marca 1997 na naslov Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana ali na faks 061 445 881. Kotizacijo boste plačali po prejemu računa.

Za dodatne informacije lahko pokličete po tel. 061 446 165, int. 102.

Darko Mali, ACS

Priprave na Dneve slovenskega izobraževanja '97

Enajstega februarja 1997 je bil na Zvezi organizacij za tehnično kulturo Slovenije prvi sestanek na katerem smo se dozdajšnji nosilci in organizatorji prireditve DSI srečali zato, da bi ugotovili kdaj, kje in pod kakšnimi pogoji bodo letos potekale priprave in sodelovanje na prireditvi.

Prejeli smo informacijo, da bo prireditev od 14. do 17. aprila 1997 v Cankarjevem domu v Ljubljani. Letos bo prvič organizirana ločeno od sejma Učila, ki ga tradicionalno prireja Gospodarsko razstavišče.

Časa za pripravo je malo, niso pa še jasni finančni pogoji sodelovanja.

Vsem, ki ste doslej sodelovali na prireditvi in tistim, ki bi želeli letos na novo sodelovati sporočamo, da Andragoški center Slovenije letos ne bo nosilec organizacijskih priprav in koordinator za izobraževalne organizacije, ki izvajajo programe, namenjene izobraževanju odraslih, tako kot je bilo v preteklih letih.

To pa ne pomeni, da kot posameznik, ustanova, organizacija ne morete sodelovati na tej prireditvi. V prilogi Novičk imate prijavnici. Obrazec A je za nastop na razstavnem prostoru, obrazec B pa za nastop v predavalnici. Izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije, Lepi pot 6, 1000 Ljubljana. Tel.: 125 07 69 in 213 727 (za dodatne informacije). Faks: 222 487.

Kot veste, smo lani začeli uresničevati dejavnosti, ki so potekale na pobudo Evropske skupnosti in smo jih organizirali v podporo letu vseživljenjskega učenja. Od 30. septembra do 5. oktobra 1996 je potekal Teden vseživljenjskega učenja. Sodelovalo je 59 izvajalcev, ki so pripravili kulturno-izobraževalne dogodke v 40 različnih krajih Slovenije. Izpeljali so 197 prireditev s 456 dogodki.

Ker menimo, da je ta prireditev kar najbolj pripomogla k predstavitvi koncepta in strategije vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih, bomo ta projekt nadaljevali tudi letos. K sodelovanju Vas bomo povabili s posebnim obvestilom v eni od naslednjih številk Novičk.

Maša Stavanja, ACS

PONUJAMO VAM

Evropsko partnerstvo - možnosti sodelovanja

Seznanjam vas s ponudbo Park Lane College-a, Department of Adult and Community Education iz Leedsa o sodelovanju s slovenskimi partnerji v okviru dveh programov, ki ju financira Evropska skupnost.

V prvem primeru gre za pospeševanje izobraževanja netradicionalnih skupin odraslih v okviru programa SOCRATES. Projekt je tematsko osredotočen na rabo in pomen kreativnega pisanja v skupinah depriviligiranih oseb (rehabilitiranih duševnih bolnikov in zasvojencev, odraslih z učnimi težavami, dolgotrajno brezposelnih, pripadnikov etničnih manjšin, brezdomcev, odraslih z gospodarsko ali socialno zapostavljenih območij, ...). Temelji na izkušnjah dveh tovrstnih skupin iz Leedsa, ki bi se želeli povezati z odraslimi v drugih evropskih deželah zato, da bi si izmenjali izkušnje, spoznavali druge kulture, si poglobili znanje tujih jezikov in rabe informacijske tehnologije pri pisanku, si izmenjali pedagoška in metodološka spoznanja in podobno. Namen tega dveletnega projekta je razširiti znanje, poglobiti zavest o evropskem državljanstvu in spodbuditi izobraževanje manj privaligeranih oseb.

V drugem primeru pa gre za četrti akcijski program za zagotavljanje enakih možnosti za moške in ženske pri vključevanju na trg delovne sile, usklajevanju družinskega in poklicnega življenja, doseganjу delovnih mest z večjo odgovornostjo in možnostjo odločanja in podobno. Ponudba je namenjena organizacijam, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in usposabljanjem žensk na dveh ravneh: pomagajo depriviligiranim ženskam, da bi si pridobile zanesljivo zaposlitev z možnostjo razvoja, ter krepijo znanje in samozavest žensk, da bi si lahko pridobile vodilna in odgovorna delovna mesta zlasti na področjih, kjer so maloštevilno zastopane.

Če se zanimate za sodelovanje v opisanih projektih in si želite več informacij, pokičite v naše uredništvo, kjer sta vam na voljo predloga obeh projektnih nalog.

Urednik

POSVETI, KONFERENCE

Popravek

V prejšnji številki Novičk smo v tej rubriki napovedali tudi šesto ICEL-ovo mednarodno konferenco o izkušenjskem učenju, ki naj bi bila v Tampereju od 2. do 5. julija letos. Iz pripravljalnega odbora so nas obvestili, da bo konferenca prihodnje leto - od 2. do 5. julija 1998, in nè letos, kakor smo napačno objavili.

Urednik

Kako uspešno prodajamo izobraževalne storitve Seminar po internetu

Za tiste, ki jim tradicionalno učenje niti samostojno učenje ne ugaja, pa se ponuja nova priložnost. Ameriška organizacija LERN ponuja tečaj z naslovom **Front Line Leader Online Seminar** po internetu. Namen seminarja je ozvestiti in naučiti izobraževalce, kako uspešno prodajati izobraževalne storitve. Vsebina seminarja zajema štiri sklope,

- kako se naša organizacija usmeri k stranki,
- kako zadostimo potrebam naših strank,
- kakšne prijeme uporabljamo pri vpisu udeležencev v izobraževalne programe,
- kako obvladujemo pritožbe strank.

Seminar bo potekal od 21. marca do 7. aprila 1997. V tem času se lahko z vsakega računalnika, ki je priključen na internet, vključite v izobraževanje (kadar kolik in za kolikor časa želite). Podrobnosti o poteku vam na LERNU izdajo šele, ko se za seminar prijavite. Cena seminarja je 125 dolarjev.

Vsekakor zanimiva priložnost. Če se boste zanjo odločili, sporočite to gospe Angeli Sweet, in sicer:

- * po faksu: 001 913 539 7766,
- * po elektronski pošti: angela@lern.com,
- * po pošti: LERN, 1550 Hayes Drive, Manhattan, KS 66502.

Irena Benedik, ACS

Mednarodna delavnica

Teme, spretnosti in dejavnosti okoljskega ljudskega izobraževanja in izobraževanja odraslih za varstvo okolja

Toronto, 12. do 16. maj 1997

Namen mednarodne delavnice je zbrati izobraževalce, praktike in aktiviste v skupnostih, ki se ukvarjajo z ekologijo, da bi se učili metodičnih spretnosti, menjavali tovrstne izkušnje, si pridobivali dodatno znanje o nekaterih temah ter razvijali svoje zamisli za prihodnje akcije in izobraževalno delo v svojih skupnostih.

Petdnevno mednarodno delavnico prirejajo organizacije: Transformative Learning Centre (TLC), Environmental Popular and Adult Education Programme (EPAE) in Learning for Environmental Action Programme (LEAP). Delavnica bo potekala od 12. do 16. maja 1997 v Torontu (OISE/UT, 252 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Kanada).

V panelni predstavitvi bo osrednja pozornost namenjena temam: Zelena delovna mesta, Ženske in pravičnost v izobraževanju, Znanja domačinov in izobraževanje odraslih ter Mednarodni vidiki okoljskega izobraževanja. Delavnice bodo zajemale tudi teme in dejavnosti: Ljudsko gledališče in izobraževanje, Ekološka avtobiografija, Kritično mišljenje, Porabništvo in socializacija, Pripovedovanje zgodb in poezija, Kritično sporazumevanje, Narava kot učiteljica in kraj učenja ter Umetnost in ekologija.

Prijavnico lahko dobite na naslovu:

- * Darlene E. Clover,
- * Transformative Learning Centre, Room 7-184, Adult Education Department, Ontario Institute for Studies in Education/UT, 252 Bloor Street West, Toronto, Ontario M5S 1V6 Canada,
- * Tel: 001 416 923-6641, int. 2367,
- * Fax: 001 416 588-5725,
- * E-mail: dclover@ois.utoronto.ca

Kotizacija znaša 400 ameriških dolarjev in jo lahko plačate s čekom ali z denarnim nakazilom. Prijave sprejemajo do 30. marca 1997. Število udeležencev je omejeno.

Branka Emeršič, ACS

Letna konferenca evropske mreže za izobraževanje na daljavo (EDEN)

Budimpešta, 23. do 25. junij 1997

Evropska mreža za izobraževanje na daljavo (European Distance Education Network -EDEN) vas vabi, da prispevate članke za sedmo letno konferenco, ki bo potekala od 23. do 25. junija 1997 v Budimpešti. Njena gostiteljica bo Tehnična univerza v Budimpešti, to pomeni, da se EDEN vrača k svojemu začetku. Maja leta 1990 so se namreč evropski izobraževalci na daljavo sestali na istem mestu in izdali budimpeštanski program, predhodnico EDEN-a. Od takrat pa do danes se je izobraževanje na daljavo razvijalo in uveljavljalo z vrtoglavou naglico, zato je letošnja konferenca namenjena povzemanju dosežkov in iskanju nadaljnjih možnosti.

Pod sloganom 'Izobraževanje na daljavo v 90-ih letih: Dosežki in perspektive' bo govor o različnih oblikah izobraževanja na daljavo, partnerstvih med Vzhodno in Zahodno Evropo, o vlogi napredne tehnologije in podobnem. Rok za prijavo povzetkov v obsegu 250 besed je sicer že potekel 15. januarja 1997, vendar se lahko o možnostih za dodatno prijavo pozanimate na naslov:

- * EDEN Secretariat UK
- * PO Box 92, Milton Keynes MK7 6DX, UK
- * Tel: 0044 1908 654147
- * Fax: 0044 1908 654374
- * E-mail: edeno@pen.ac.uk

EDEN napoveduje še eno konferenco, in sicer o vlogi izobraževanja na daljavo in novih tehnologijah na ravni šolskega izobraževanja in usposabljanja. Potekala naj bi od 17. do 19. septembra 1997 na Kreti. Več informacij vam bomo sporočili, ko bomo prejeli njihovo vabilo.

Urednik

40. salzburški pogovori za vodilne delavce v izobraževanju odraslih

**Industrijska družba v državi sprememb - izobraževanje v prehodnem obdobju?
Vpliv modernizacije na življenje in učenje**

Salzburg, od 13. do 19. julija 1997

Prizadevanja 40. salzburških pogovorov 1997 so usmerjena v razčlenbo korenitih sprememb v naši industrijski družbi, njihovega ozadja in vpliva. Kaj pomeni vse to za organizacije, ki se ukvarjajo z izobraževanje odraslih? Je to zanje izviv? Kako se bodo odzvale na spremembe? Koliko lahko izobraževanje pripomore k temu, da ljudje ne bodo samo občutili posledic sprememb, temveč se bodo na spremembe sproti odzivali in nanje tudi vplivali?

Prostor in čas:

Od 13. julija do 19. julija, v Gasthof Gastagwirt** (štiri zvezdice),
A-5301 Eugendorf, Alte Wiener Strasse 37**

Delovni program predavanja, plenarne razprave, ekskurzije in delovne skupine. Udeležence prosijo, da napišejo naslove svojih predavanj na to temo na prijavnico. V končni program bodo uvrščena le tista predavanja, katerih naslovi in povzetki bodo prispevali v konferenčno pisarno najpozneje do konca maja in se nanašajo na program.

Dobrodošla so tudi poročila o posamičnih državah in predavanja, ki so le delno povezana s temo pogovorov. Prispevala bodo k dogodku in zavzela pomembno mesto v mednarodni izmenjavi. Na spored jih lahko uvrstijo le v večernem času.

Jezik: nemški ali angleški

Na konferenco so vabljeni vodilni specialisti v izobraževanju odraslih iz vseh držav, ki jih zanima tema Salzburških pogovorov ter bi želeli sodelovati v razpravah in predavanjih ali pa bi radi samo izmenjali mnenja na mednarodni ravni. Na voljo je 50 prostih mest.

Cena: za udeležence 800 avstrijskih šilingov na dan, za njihove spremiščevalce pa 810 avstrijskih šilingov.

Fotokopijo prijavnice lahko dobite pri uredniku Novičk.

Urednik

Oline EDUCA Berlin

Berlin, 29. do 31. oktober 1997

Organizatorji Online EDUCA Berlin, tretje mednarodne konference o tehnološko podprtjem učenju, vabijo predstavnike izobraževalnih organizacij, podjetniških izobraževalnih središč, univerz, dobavitelje opreme in druge, da se udeležijo srečanja, ki bo od 29. do 31. oktobra 1997 v Berlinu. Konferenca bo obsegala plenarno sejo, delavnice, omizja, srečanja strokovnjakov, predstavitev, razstave. Več informacij o možnosti za prijavo lahko dobite v uredništvu Novičk.

Urednik

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Hunter, Lucy; Nelson, Janet; Tait, Jo: Credit for all : a marketing research report into credit-bearing courses. Lancaster : Lancaster University, Department of Continuing Education, 1995. 22 str.

Innovation and adult education. Barcelona : European Association for the Education of Adults (EAEA), 1995. 60 str. Poročilo o konferenci, ki je bila 25. februarja 1995 v København.

Integrating students with special needs into mainstream schools. Paris : OECD Publications, 1995. 222 str.

International encyclopedia of economics of education / ed. by Martin Carnoy. Second edition. Oxford : Pergamon, 1995. 454 str.

Internationales Handbuch der Berufsbildung / Deutsches Institut fr Internationale Pdagogische Forshung. Uwe Lauterbach. Baden-Baden : Nomos, 1995. 2. zvezka. (Internationale Weiterbildung, Austausch, Entwicklung ; 9).

Ivančič, Angelca: Izobraževanje delovne sile in transformacije na trgu dela : raziskovalni projekt : končno poročilo / voditeljica raziskovalnega projekta Angelca Ivančič; raziskovalna sodelavca: Zoran Jelenc, Vida Mohorčič Špolar. Ljubljana : Andragoški center Republike Slovenije, 1996. (Razvoj in uvajanje certifikatnega sistema).

Bourner, Tom; Martin, Vivien; Race, Phil: Workshops that work : 100 ideas to make your training events more effective. London (etc.) : McGraw-Hill, 1993. 209 str. (The McGraw-Hill training series).

Kember, David: Open learning courses for adults : a model of student progress. Englewood Cliffs : Educational Technology Publications, 1995. 271 str.

Klein, Cynthia: Diagnosing dyslexia : a guide to the assessment of adults with specific learning difficulties. London : The Basic Skills Agency, 1995. 88 str.

Kompetenz für die Wirtschaft : Baustein-System Weiterbildung. Dresden ; Leipzig : Bildungswerk der Sächsischen Wirtschaft, 1995(?). Katalog izobraževalnih programov.

Learning environments for women's adult development : bridges toward change / Kathleen Taylor, Catharine Marienau, eds. 99 str. San Francisco : Jossey-Bass, 1995. (New directions for adult and continuing education ; No. 65, Spring 1995).

Leirman, Waltter: Prihodnost izobraževanja odraslih v Evropi : mednarodna primerjalna raziskava o problemih, ciljih, ponudbi in politiki izobraževanja odraslih : Delphi projekt / vodja projekta: W. Leirman; nacionalna koordinatorja: Ana Krajnc; raziskovalke: Sabina Jelenc, Nena Mijoč, Nives Ličen. Ljubljana : Filozofska fakulteta v Ljubljani, 1995. 48 str.

Lifelong education in selected industrialized countries / ed. by David Atchoarena. Revised ed. Paris : International Institute for Educational Planning (IIEP), 1995. 231 str.

Lifelong learning for all : meeting of the Education Committee at Ministerial Level, 16-17 January 1996. Paris : OECD Publications, 1995. 183 str.

Literacy, economy and society : results of the first international adult literacy survey. Paris : OECD Publications, 1995. 199 str.

Literature in adult education : reflection on practice / ed. by Peter Preston. Nottingham : Department of Adult Education, University of Nottingham, 1995. 169 str.

Peter Monetti, ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da je knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek dopoldne od 10. do 12. ure ter v ponedeljek in četrtek popoldne od 14. do 16. ure.

Vabljeni.

Avtorje prosim, da pošiljajo svoje prispevke za Novičke na računalniški disketi (to bom vrnil), ker nam s tem prihranijo delo s prepisovanjem.

Urednik

ACS
SAEC

svetovanje, raziskovanje, razvoj, informacijsko središče, izobraževanje
consulting, research, development, info-centre, education